

DECIZIE

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Biroul Vamal Centru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „B.M.O. Grup” împotriva Biroului Vamal Centru, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a dispus restituirea cererii de apel depuse de Biroul Vamal Centru, ca fiind tardiv,

c o n s t a ț ă

La 10 iulie 2015, SRL „B.M.O. Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău (în prezent Biroul Vamal Centru), solicitând recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Biroului Vamal Chișinău, comunicat prin scrisoarea nr. 4974 din 12 iunie 2015 la cererea nr. 1689 din 13 mai 2015, obligarea pârâtului să efectueze recalcularea taxei pe valoarea adăugată achitată la importul produsului din zootehnie în formă naturală, masă vie: animale vii din specia porcină rasa (hypor-pietrain) de specie domestică de greutatea sub 50 kg, în conformitate cu art. 96 lit. b), liniuța 5 Cod fiscal, în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 47 din 27 martie 2014, în baza declarației vamale YMO07987189 și încasarea de la pârât sumei TVA calculată și achitată în surplus în baza declarației vamale YMO07987189 în mărime de 102 664,94 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, s-a dispus introducerea în proces a Ministerului Finanțelor în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016, acțiunea a fost admisă, fiind constatat ilegal răspunsul Biroului Vamal Chișinău nr. 4974 din 12

iunie 2015 la cererea nr. 1689 din 13 mai 2015, cu obligarea Biroului Vamal Chișinău să efectueze recalcularea taxei pe valoarea adăugată achitată de SRL „B.M.O. Grup” la importul produsului din zootehnie în formă naturală, masă vie: animale vii din specia porcina rasa (hypor-pietrain) de specie domestică de greutatea sub 50 kg, în conformitate cu art. 96 lit. b), liniuța 5 Cod fiscal, în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 47 din 27 martie 2014, în baza declarației vamale YMO07987189. Totodată, s-a obligat Biroul Vamal Chișinău să restituie SRL „B.M.O. Grup” suma de 102 664,94 lei, ce constituie taxa pe valoarea adăugată, calculată și achitată în surplus în baza declarației vamale YMO07987189.

La 26 aprilie 2017, Biroul Vamal Centru, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termen a apelului declarat, casarea hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, s-a respins cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a dispus restituirea apelului declarat de Biroul Vamal Centru, ca fiind depus în afara termenului legal.

La 11 ianuarie 2018, Biroul Vamal Centru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, cerând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate și remiterea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivarea recursului, recurentul a invocat ilegalitatea încheierii recurate. Susține că instanța de apel în mod neântemeiat a restituit apelul, neluând în considerație circumstanțele obiective care au condiționat omiterea termenului de declarare a apelului.

Menționează recurentul că, dispozitivul hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016 nu a fost remis Biroului Vamal pentru informarea corespunzătoare despre soluția adoptată și oferirea posibilității părții în proces să-și exercite dreptul la atac în termenul legal.

La fel, indică recurentul că, din cauza absenței îndelungate pe motiv de boală al repărezentantului, Silvian Ciornei, precum și a demisiei ulterioare a acestuia, despre hotărârea primei instanțe a cunoscut în cadrul examinării unei alte cauze civile cu participarea intimatului-reclamant SRL „B.M.O. Grup”, la data de 11 aprilie 2017.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, a fost expediată în adresa participanților la proces la 21 decembrie 2017 (f.d. 189), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia. Iar recurentul indică că a făcut cunoștință cu încheierea recurată la 29 decembrie 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Biroul Vamal Centru se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 07 februarie 2018, în adresa participanților la proces a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de Biroul Vamal Centru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă aceștea nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neântemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Iar potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Din suportul probatoriu prezent la materialele pricinii rezultă că, Biroul Vamal Centru la 26 aprilie 2017 a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016, prin care a fost admisă acțiunea SRL „B.M.O. Grup” împotriva Biroului Vamal Centru, intervenient accesoriu Ministerul Fiananțelor cu privire la contestarea actului administrativ, totodată solicitând repunerera în termen a apelului declarat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, s-a respins cererea Biroului Vamal Centru cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a dispus restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) CPC.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului declarat de Biroul Vamal Centru ca fiind depus în afara termenului legal.

De altfel, recurentul-apelant a depus cererea de apel la 26 aprilie 2017 (peste 8 luni), cu încălcarea evidentă a termenului de 30 de zile prevăzut expres de lege în acest sens și fără a indica careva motive întemeiate care să justifice omiterea termenului.

Materialele cauzei atestă că la ședința de judecată din 15 august 2016, când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, a fost prezent reprezentantul recurentului-pârât Biroul Vamal Chișinău (în prezent Biroul Vamal Centru), Silvian Ciornei, fiindu-i explicat modul și termenele de atac (f.d. 162). În aceiași zi, la 15 august 2016, părțile, inclusiv reprezentantul recurentului-pârât, Silvian Ciornei, au primit dispozitivul hotărârii adoptate, aceștea semnând recipisa de primire anexată la dosar (f.d. 165).

Deci, recurentul-apelant a beneficiat de posibilitatea reală să conteste hotărârea pe care o consideră ilegală, în termenul prevăzut de lege de 30 de zile calendaristice, reprezentantul său fiind prezent în cadrul ședinței de judecată când dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat, pe care l-a și primit, însă nu s-a conformat prevederilor legale și a declarat apelul tardiv.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului-apelant cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului, faptul neexpedierii de către prima instanță a dispozitivului hotărârii din 15 august 2016 în adresa sa, fapt care a condiționat omiterea termenului legal de declarare a apelului, deoarece este neîntemeiat.

Or, instanța de fond în virtutea art. 236 alin. (4) CPC expediază o copie a dispozitivului hotărârii doar participanților absenți la pronunțare, pe când la cazul speței se constată cu certitudine că reprezentantul recurentului-pârât a fost prezent la emiterea dispozitivului hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016 și ca urmare, în aceeași zi a primit copia dispozitivului hotărârii adoptate.

Argumentul recurentului privind aflarea reprezentantului său, împuternicit prin procură, în concediu medical, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl apreciază de asemenea ca fiind nejustificat pentru repunere în termen, deoarece nu probează imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură din motive obiective, Biroul Vamal Centru (succesor în drepturi al Biroului Vamal Chișinău), fiind o persoană juridică, avea posibilitatea să împuternicească orice alt reprezentant pentru întocmirea și depunerea apelului.

Date fiind cele relevate, în prezenta speță se constată cu certitudine lipsa a careva temeiuri de casare a încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, recurentul-apelant Biroul Vamal Centru depunând cerere de apel peste 8 luni de la pronunțarea dispozitivului hotărârii Judecătoria Botanica mun. Chișinău din 15 august 2016, fiind omis termenul legal de declarare a apelului, acesta neinvocând careva motive întemeiate și concludente care să justifice respectiva omisiune.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Biroul Vamal Centru și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Biroul Vamal Centru.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „B.M.O.

Grup” împotriva Biroului Vamal Centru, intervenient accesoriu Ministerul Fiananțelor al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță